

ISSN 2788-4643

Засновник:

Миколаївський обласний інститут після-
дипломної педагогічної освіти

**Зареєстрований Міністерством юсти-
ції України**

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформа-
ції: від 20 лютого 2019 року серія KB
№ 23794–13634ПП

Шеф-редактор:

В. І. Шуляр (д.пед.н., доц.)

Голова редакційної колегії:

В. В. Стойкова (к.пед.н.)

Відповідальні секретарі:

О. О. Мілейко,

Л. А. Назаренко (к.пед.н., доц.)

Редакційна колегія:

Ю. О. Барталиш-Бан (к.пед.н.) – Румунія

І. В. Гавриш (д.пед.н., проф.) – Україна

Г. М. Гич (к.пед.н., доц.) – Україна

Р. О. Гришкова (д.пед.н., проф.) – Україна

Р. М. Дрозд (д.і.н., проф.) – Польща

Л. М. Калініна (д.пед.н., проф.) – Україна

Т. В. Караїванова (д.книгозн.,

бібліотекозн.) – Болгарія

Л. М. Карамушка (акад.НАПН,

д.психол.н., проф.) – Україна

Л. О. Клименко (к.пед.н., доц.) – Україна

Г. В. Коваль (д.н. з держ. упр.,

проф.) – Україна

Т. Д. Кремінь (к.філол.н., доц.) – Україна

Л. М. Масол (к.пед.н.) – Україна

В. Л. Мозговий (д.пед.н., доц.) – Україна

І. Є. Ніколаєв (д.і.н., проф.) – Україна

Л. М. Олійник (к.пед.н., доц.) – Україна

С. А. Омельчук (д.пед.н., проф.) – Україна

О. М. Петренко (к.мист., доц.) – Україна

Г. С. Погромська (к.пед.н., доц.) – Україна

О. М. Семенов (д.пед.н., проф.) – Україна

Р. Сербін (д.філол.н., проф.) – Канада

В. О. Соболев (д.філол.н., проф.) – Польща

О. О. Сокурченко (к.пед.н., доц.) – Україна

Т. В. Тихонова (д.пед.н., доц.) – Китай

О. Г. Шалар (к.пед.н., доц.) – Україна

Вересень

Науково-методичний,
інформаційно-освітній журнал

№ 2 (97) 2023

DOI: <https://doi.org/10.54662/veresen.2.2023>

Виходить 4 рази на рік

Заснований 1996 року

З М І С Т

ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ

В. І. Шуляр

Гармонійна цільність особистості.....3

О. Г. Захар

Цифрові інструменти для ефективного планування
професійної педагогічної діяльності.....16

Л. В. Погорелова

Освітні інструменти з профілактики ВІЛ/СНІДу
в роботі вчителя предмета «Основи здоров'я».....27

ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

О. В. Ліскович

Використання можливостей STEM-освіти у процесі
підвищення кваліфікації вчителів фізики
та астрономії.....40

Г. Ю. Суріна

Модель «Інтегральний розвиток
сучасного педагога».....50

В. В. Гладун

Розвиток та формування громадянської
компетентності учасників освітнього процесу на
засадах демократичних цінностей.....58

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ

О. В. Волос

Красназнавча діяльність закладів післядипломної
педагогічної освіти.....71

Адреса редакції:
вул. Адміральська, 4-а,
м. Миколаїв, 54001
Тел./факс: (0512) 37 85 89,
Електронна адреса:
moippro@moippro.mk.ua

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням ученої ради Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.
Протокол від 31 травня 2023 року № 3

Літературні редактори:
М. А. Ландер (укр., рос),
І. В. Бредіхіна (англ.)

Технічний редактор:
Н. М. Дерманська

Умови публікації

Статті мають бути написані спеціально для науково-методичного, інформаційно-освітнього журналу «Вересень» (ніде раніше не друковані та не надіслані до інших видань); відповідати вимогам до наукових праць; мати УДК, ORCID iD (персональний код, який можна отримати за відсутності, заповнивши анкету за посиланням: <https://orcid.org/register>), анотацію та ключові слова українською (500–1 000 знаків) та англійською мовами (1 500–2 000 знаків); бібліографічні посилання повинні відповідати вимогам ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»; літературні джерела, розміщені в алфавітному порядку не менше десяти найменувань, повинні відповідати вимогам ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», а також транслітерованій список використаних джерел References. Стаття має супроводжуватися рецензією (для авторів без наукового ступеня, ученого звання) та авторською довідкою (прізвище, повне ім'я, по батькові, звання та посада, адреса, контактні телефони).

Статті приймаються у вигляді файлів текстового редактора Word for Windows на електронну адресу: veresen@moippro.mk.ua.

Загальні вимоги до оформлення тексту: Формат сторінки: А 4, книжкова. Поля: ліве – 3 см, верхнє, нижнє, праве – 2 см. Абзацний відступ – 10 мм. Шрифт – Times New Roman. Кегль – 14. Міжрядковий інтервал – 1,5. Обсяг від 7 до 25 сторінок. Мова статті: українська, російська, англійська.

Редакція залишає за собою право скорочувати, редагувати статті, а також вносити зміни в назву.

Рукописи, малюнки, фотографії та інші матеріали, надіслані до редакції, не повертаються.

Передрук із журналу здійснюється за згодою редакції журналу. Посилання на журнал обов'язкове.

Автор статті відповідає за правильність і достовірність викладеного матеріалу, належність матеріалу йому особисто, правильне цитування джерел та посилання на них, використану термінологію та інші відомості.

Думка редакції не завжди збігається з думкою авторів.

Центр редакційно-видавничої діяльності
Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Наклад 100 примірників

О. А. Підкопай

Цифрові технології в шкільній бібліотеці – запорука
якісних послуг бібліотечного сервісу.....84

ШКОЛА УПРАВЛІННЯ

В. В. Хоменко

Децентралізація освіти в Україні: становлення
та перспективи.....93

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

А. В. Клочкова

Здобуття освіти дітьми з особливими
освітніми потребами в закладі загальної
середньої освіти.....105

ІННОВАТИКА В ОСВІТІ (ЕКСПЕРИМЕНТИ, ПРОЄКТИ)

О. Д. Вітківська

Ціннісне виховання в умовах Нової української школи
(за матеріалами експериментальної роботи).....115

ОСВІТНІ РОЗВІДКИ (ДОСЛІДЖЕННЯ)

І. Є. Ніколаєв

Формування загальноісторичних компетентностей
учителя-суспільствознавця в умовах сучасної
освітньої парадигми.....129